

Foto: Forest Woodward

Lucas Benitez

VANDT OVER McDONALD'S

Mexicanske Lucas Benitez oplevede på egen krop helt umenneskelige arbejdsforhold, da han som 17-årig blev tomatplukker i USA. Lucas kunne ikke acceptere undertrykkelsen og stiftede en menneskerettighedsorganisation for at sætte en stopper for slaveri, menneskehandel og seksuelle overgreb og i stedet sikre en fair løn.

LUCAS BENITEZ

ALDER: Født i 1976

BOR: I USA

FØDT: I Mexico

KÆMPER FOR:

Landbrugsarbejderes rettigheder

Foto: CIW

UFAGLÆRT

Hvis du har taget en uddannelse som fx tømrer, så er du faglært – du har lært et fag, men hvis du ingen uddannelse har, så er du ufaglært.

Da Lucas Benitez som 17-årig kommer til USA, bliver han en af de allerede over 10 millioner mexicanere i USA. Som så mange andre af sine landsmænd søger Lucas ufaglært arbejde og ender som tomatplukker i Immokalee i delstaten Florida. Her bliver omkring halvdelen af alle de tomater, amerikanerne spiser, dyrket, så der er brug for mange hænder. Lucas bliver imidlertid behandlet meget dårligt. Arbejdet er opslidende, og lønnen er tilmed meget lav. Da Lucas starter som tomatplukker i 1990'erne ser en gennemsnitlig arbejdsdag for en landbrugsarbejder i Florida sådan ud: ▼

EN DAG SOM TOMATPLUKKER

- 04:30** Stå op, spis morgenmad i din campingvogn.
- 05:00** Gå til opsamlingssted, og håb på at blive hyret til en dags arbejde.
- 06:30** Hvis du er heldig, så er du hyret for dagen. Marken kan ligge op til 160 km væk. Du bliver transporteret dertil i en gammel skolebus.
- 07:30** Ankommer til marken. Vent, til duggen forsvinder fra tomater (ulønnet tid).
- 09:00** Begynd at plukke tomater. Du skal plukke næsten 2,5 ton for at få minimumslønnen.
- 12:00** Spis frokost så hurtigt, du kan (dine hænder er ofte fyldt med sprøjtegift).
- 17:00** Du hopper igen på bussen (men hvis du er uheldig, så kører bussen først kl. 20).
- 17:30-20:00:** Tilbage på opsamlingsstedet. Gå hjem.

Foto: Forest Woodward

Mens Lucas kan mærke urimelighederne på egen krop, så hører han også om seksuelle overgreb, slaveri og menneskehandel. Det får ham til at tage initiativ til at grundlægge Coalition of Immokalee Workers (CIW) i 1992 – en menneskerettighedsorganisation med fokus på at udrydde udnyttelsen af landbrugsarbejdere. Op gennem 1990'erne lykkes det bl.a. for CIW at befri 1200 landbrugsarbejdere, som bliver tilbageholdt mod deres vilje – det vil sige slaveri. CIW kæmper også for at gøre opmærksom på problemerne med seksuelle overgreb, manglende pauser, og alt for lange arbejdsdage. ►

SPRØJTEGIFT

Kemiske bekæmpelsesmidler, som man bruger for at bekæmpe bl.a. ukrudt og insekter. Hvis man kommer i kontakt med sprøjtegift, så kan det være meget sundhedsskadeligt. Det kan fx skade udviklingen af fostres hjerner.

Kilder: denstordanske.dk og faktalink.dk

Foto: CIW

Foto: CIW

Lucas Benitez kæmper for at udrydde udnyttelsen af landbrugsarbejdere.

FN'S VERDENSERKLÆRING

- Slaveri (art. 4)
- Enhver, der arbejder, har ret til et retfærdigt og gunstigt vederlag (art. 23)
- Hvile og fritid (art. 24)
- En ordentlig levelfod – mad, lægehjælp mv. (art. 25)

“FN'S VERDENSERKLÆRING OM MENNESKERETTIGHEDERNE BLIVER RUTINEMÆSSIGT OVERTRÅDT, NÅR DET GÆLDER LANDBRUGSARBEJDERE I USA.”

LUCAS BENITEZ

I 2001 sætter CIW kampagnen 'Fair Food'. CIW ønsker især at gøre forbrugerne opmærksomme på, hvem der dyrker deres grøntsager. Kampagnen er lavet i samarbejde med andre organisationer, der blandt andet repræsenterer miljø- og forbrugerinteresser. CIW's mål er at ramme fastfood-branchen, som køber rigtig mange af tomaterne. Lucas langede voldsomt ud efter fastfood-branchen tilbage i 2003:

“Bag de glittede, glade billeder, som fastfood-industrien bruger i deres evige tv-reklamer med et marketingbudget på over tre milliarder dollars (...) bag de billeder er virkeligheden, at landbrugsarbejdere bidrager med deres sved og blod for, at de enorme virksomheder kan få en indtjening ... (*landbrugsarbejderne red.*) får ikke overtidsbetaling. Andre er tvangsarbejdere, som, overvåget af bevæbnede vagter, holdes i moderne slaveri.”

SEJR OVER FASTFOOD-KÆDER

Med kampagnen lykkes det Lucas og CIW at lægge pres på fastfood-industrien. En af de virksomheder, der kommer til at mærke det voldsomt, er Taco Bell, som er en af USA's største fastfood-kæder. Mange forbrugere boykotter simpelthen kæden. Boykotten betyder, at Taco Bell går med til at kræve, at deres leverandører – dvs. landmændene, der ejer tomatmarkerne – hæver lønningerne og forbedrer arbejdsforholdene for landbrugsarbejderne.

Efterfølgende følger andre store kæder som McDonald's og Burger King trop. I alt har 15 store kæder og fødevarevirksomheder underskrevet en aftale med CIW. Det betyder, at lønnen for den enkelte landbrugsarbejder er steget fra, hvad der svarer til ca. 65.000 kr. om året til cirka 110.000 kr. om året. ►

Foto: CIW

BOYKOT

En fælles beslutning taget af mange om ikke at købe en vare fra enten et land eller et firma.

Kilde: leksikon.org

Demonstration for bedre rettigheder til landbrugsarbejdere.

CODE OF CONDUCT

Retningslinjer, der gælder for den enkelte virksomheds måde at drive forretning på. Indeholder fx krav til medarbejderes arbejdsforhold og miljø.

Kilde: csr.dk

Taco Bell, McDonald's og de andre kæder og virksomheder har desuden accepteret kun at købe tomater fra 26 udvalgte landmænd. De landmænd er alle en del af 'Fair Food-programmet', hvor de har underskrevet det, man kalder en 'code of conduct' – en aftale, hvor de blandt andet giver tilladelse til regelmæssige tjek på arbejdspladsen. Her bliver lønnen og arbejdsforholdene tjekket. CIW underviser desuden landbrugsarbejderne i deres nye rettigheder, som de har som følge af vedtagelsen af Fair Food.

Kilder:
rfkhumanrights.org/assets/documents/Lucas-Benitez062018.pdf
migrationpolicy.org/article/mexican-immigrants-united-states
billmoyers.com/content/lucas-benitez
ciw-online.org/wp-content/uploads/12FactsFigures_2.pdf
ciw-online.org/wp-content/uploads/Fair-Food-Program-2017-Annual-Report.pdf

JUSTICE WARRIORS

Materialet består af denne case og tre andre cases samt tilhørende lærervejledninger.

Materialet er målrettet 7.-10. klasse. Materialet er gratis.

Redaktionen er afsluttet august 2019.

Redaktion: Signe Poppenbøll Hansen (ansv.), Lene Vendelbo

/ vendelbokommunikation.dk (skribent)

Layout: Tina Schembecker / eye-on-you.com

Materialet er udviklet sammen med Robert F. Kennedy Human Rights og støttet af Østifterne.

AMNESTY INTERNATIONAL

Gammeltoftvej 8, 5. sal

1457 København K

Tlf. 33 45 65 65

www.amnesty.dk/undervisning

E-mail: undervisning@amnesty.dk

GÆLDER MENNESKERETTIGHEDERNE BÅDE FOR RIGE OG FATTIGE?

I 2003 blev CIW tildelt Robert F. Kennedys Menneskerettighedspris. Lucas Benitez tog imod prisen i Washington. Her er et uddrag af hans takketale:

“For blot to dage siden marcherede vi ind mod Miamis downtown omringet af næsten 3000 politifolk – kampklædte betjente, betjente til hest, betjente på cykler, betjente til fods, betjente i helikoptere svævende over Miamis skyline med rotorernes rytme som soundtrack til det, der for os lød som militær undtagelsestilstand i USA – alt sammen fordi vi demonstrerede for fairtrade med respekt for menneskerettigheder frem for frihandel, som udnytter mennesker.

Nu står vi så i denne historiske by – i hjertet af USA's politiske administration – for at modtage denne prestigefyldte pris for vores arbejde for at forsvare menneskerettigheder. Når sandheden skal siges, så er mine venner og jeg forvirrede. Det er svært for os at forstå i hvilken af de to verdener, vi lever – i den verden, hvor den fattiges stemme er frygtet, og protester mod forsvaret af menneskerettigheder er opfattet som den alvorligste af alle trusler mod den offentlige ro og orden? Eller lever vi i den verden, hvor menneskerettigheder hyldes og tilskyndes i jagten på et mere lige og retfærdigt samfund?”

Foto: CIW

MERE OM LUCAS' ARBEJDE

- **VIDEO:** Den amerikanske tv-station CNN har lavet et indslag om 'The Fair Food Program': [youtube.com/watch?v=LpKMHIUkPQk](https://www.youtube.com/watch?v=LpKMHIUkPQk) (4.41 min)
- **WEB:** På ciw-online.org kan du tjekke CIW ud. Her er bl.a. en række kampagnevideoer.

FAIR TRADE, FRIHANDEL OG MENNESKEHANDEL

Fairtrade: International mærkningsordning, der arbejder for, at bønder og arbejdere i verdens fattigste lande får en mere fair løn og bedre arbejdsvilkår. Samtidig tages der hensyn til miljøet i produktionen.

Frihandel: At handel mellem lande kan foregå uden hindringer som afgifter. Modstanderne af frihandel peger på, at det giver store virksomheder frit spil ift. at starte op i fattige lande, hvor de uden konsekvenser kan underbetale de ansatte og forurene.

Menneskehandel: Når et menneske bliver tvunget til at levere en ydelse: Det kan være tvangsarbejde (moderne slaveri) og sex (trafficking).

Kilder: Fairtrade-mærket.dk, denstoredanske.dk og menneskeret.dk